

QUYẾT ĐỊNH

**SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết Minh

Thư ký phiên họp: Ông Dương Đức Hải – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hoàng Mai - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 8 năm 2021, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 79/2021/TLST - VDS ngày 20 tháng 7 năm 2020 về việc: “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 109/2021/QĐST-VDS ngày 09 tháng 8 năm 2021 giữa:

- *Người yêu cầu:* Bà Võ Thị D, sinh năm: 1956; địa chỉ: Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Chị Nguyễn Thị Minh G, sinh năm: 1986; địa chỉ: Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình. Vắng mặt.

2. Chị Nguyễn Minh Dung, sinh năm: 1991; Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

3. Anh Nguyễn Minh Trung, sinh năm: 1994; địa chỉ: Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Võ Thị D trình bày:* Bà và chồng là Nguyễn Tùng S (đã chết ngày 22/8/2017), ông bà đã sinh ra 03 (Ba) người con gồm: Nguyễn Thị Minh G, sinh năm: 1986; Nguyễn Minh D, sinh năm: 1991; Nguyễn

Minh T, sinh năm: 1994 các cháu khi sinh ra đều khỏe mạnh. Tuy nhiên, đối với Nguyễn Thị Minh G học hết lớp 12/12 sau đó học Đại học Dân lập PX, ngành du lịch, sau khi học xong đại học ra trường và chưa xin được việc làm nên ở nhà. Đến năm 2009 (lúc đó G 23 tuổi) thì Minh G có các biểu hiện bất thường: Ít nói, không tiếp xúc với người ngoài, nói nhảm, cười khóc vô cớ, không chú ý vệ sinh cá nhân; đêm không ngủ, lục soạn đồ đạc trong nhà; tính tình nóng nảy, hay chửi bới, cáu gắt với mọi người, có khi đánh cả bà và thỉnh thoảng bỏ nhà đi, năm 2016 đã bỏ đi thành phố HCM làm cho em trai là Minh T phải đi tìm về. Năm 2011, bà có đưa đi khám tại Bệnh viện Tâm thần H và điều trị 02 tháng, sau đó về nhà, khi ra viện có nhận thuốc ngoại trú tại Khoa Khám bệnh, Bệnh viện tâm thần H, uống đều, nhưng chỉ được khoảng 1 năm thì bỏ điều trị do tăng cân. Đến năm 2019, do bệnh tiến triển ngày càng nặng và hay tái phát nên bà và gia đình đưa Minh G điều trị tại Viện sức khỏe tâm thần – Bệnh viện BM (từ ngày 26/02/2019 đến ngày 19/4/2019), với chẩn đoán “Tâm thần phân liệt/Viêm mũi họng cấp” (mẫu lưu trữ F20/104). Khi cho về nhà thì Minh G có uống thuốc nhưng chỉ được 05 tháng. Sau đó đỡ nói nhảm hơn, hết đi lang thang, không còn đánh người thân và đập phá đồ đạc trong nhà nữa nhưng đêm ngủ ít, hay thức dậy lục soạn; vệ sinh cá nhân phải nhắc nhở, giám sát, hạn chế năng lực và hành vi. Do tình hình bệnh như vậy nên Minh G được UBND phường ĐM (nay là phường ĐH) cấp giấy xác nhận khuyết tật, dạng khuyết tật tâm thần ngày 18/7/2019. Đến tháng 7/2021 gia đình bà đã có đơn yêu cầu đối Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền Trung giám định lại một lần nữa và có kết luận giám định pháp y theo yêu cầu số: 601/KLGĐPY ngày 13/7/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần miền Trung đã kết luận: Nguyễn Thị Minh G mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

Do đó, bà Võ Thị D yêu cầu Tòa án tuyên bố Nguyễn Thị Minh G mất năng lực hành vi dân sự, mục đích để giải quyết các giao dịch dân sự liên quan đến quyền và nghĩa vụ của Nguyễn Thị Minh G, căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 601/KLGĐPY ngày 13/7/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần miền Trung. Kết luận: Nguyễn Thị Minh G mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan chị Nguyễn Minh D, anh Nguyễn Minh T trình bày:* Anh chị là em ruột của chị Nguyễn Thị Minh G, chị Minh G học hết lớp 12/12 sau đó học Đại học Dân lập PX, ngành du lịch, học xong đại học ra trường và chưa xin được việc làm nên ở nhà. Đến năm 2009 (lúc đó chị G 23 tuổi) thì có các biểu hiện bất thường. Gia đình đã chạy chữa khắp nơi nhưng bệnh tình không thuyên giảm mà ngày càng nặng. Mặc dù chị Minh G có nói nhảm hơn, hết đi lang thang, không còn đánh người thân và đập phá đồ đạc trong nhà nữa nhưng đêm ngủ ít, hay thức dậy lục soạn; vệ sinh cá nhân phải nhắc nhở, giám sát, mất kiểm soát, hạn chế về năng lực, hành vi. Vì vậy, chị D và anh T xác nhận tình trạng của chị Nguyễn Thị Minh G như bà D trình bày đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Minh G mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y

tâm thần số: 601/KLGĐPY ngày 13/7/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần miền Trung. Kết luận: Chị Nguyễn Thị Minh G mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự.

- *Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp*: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của bà Võ Thị D, các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, lời khai đương sự và căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần số 601/KLGĐ ngày 13 tháng 7 năm 2021 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận: Chị Nguyễn Thị Minh G tại thời điểm hiện tại: Kết luận về y học: Tâm thần phân liệt không thể biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.31). Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Chấp nhận yêu cầu của bà Võ Thị D. Đề nghị Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Minh G mất năng lực hành vi dân sự theo quy định của Điều 369, 370, 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22, 53 Bộ luật dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện viện kiểm sát tại phiên họp Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới nhận định:

[1] Về áp dụng pháp luật tố tụng: Bà Võ Thị D có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Nguyễn Thị Minh G, sinh ngày: 14/02/1986 (là con đẻ của bà D), trú tại: Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự. Do đó, quan hệ pháp luật của việc dân sự được xác định là “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” và Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền thụ lý, giải quyết theo quy định tại khoản 1 Điều 27; khoản 2 Điều 35; khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

[2.1] Về yêu cầu giải quyết của người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều thống nhất chị Nguyễn Thị Minh G học hết lớp 12/12 sau đó học Đại học Dân lập PX, ngành du lịch, sau khi học xong đại học ra trường và chưa xin được việc làm nên ở nhà. Đến năm 2009 (lúc đó G 23 tuổi) thì có các biểu hiện bất thường: Ít nói, không tiếp xúc với người ngoài, nói nhảm, cười khóc vô cớ, không chú ý vệ

sinh cá nhân; đêm không ngủ, lục soạn đồ đạc trong nhà; tính tình nóng nảy, hay chửi bới, cáu gắt với mọi người, có khi đánh cả bà D và thỉnh thoảng bỏ nhà đi, người thân trong gia đình phải đi tìm về. Đến năm 2019, do bệnh tiến triển ngày càng nặng và hay tái phát nên bà D và gia đình đưa chị Minh G đi điều trị, tuy sau đó đỡ nói nhảm hơn, hết đi lang thang, không còn đánh người thân và đập phá đồ đạc trong nhà nữa nhưng đêm ngủ ít, hay thức dậy lục soạn; vệ sinh cá nhân phải nhắc nhở, giám sát, hạn chế hành vi. Chị Nguyễn Thị Minh G là đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội theo Nghị định 28/2012/NĐ-CP ngày 10/4/2012 và Nghị định 136/2013/NĐ-CP ngày 21/10/2013 của Chính phủ với mức trợ cấp 810.000 đồng/tháng; dạng khuyết tật: Tâm thần; mức độ khuyết tật: Đặc biệt nặng.

[2.2] Tháng 7/2011 gia đình bà Võ Thị D đã có yêu cầu giám định gửi Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Miền Trung. Tại bản kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 601/KLGĐYC ngày 13 tháng 7 năm 2021 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đã kết luận đối với chị Nguyễn Thị Minh G tại thời điểm hiện tại: (a). Kết luận về y học: Tâm thần phân liệt không thể biệt định, tiến triển từng giai đoạn với thiếu sót tăng dần (F20.31). (b). Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Xét thấy: Yêu cầu của bà Võ Thị D về việc tuyên bố chị Nguyễn Thị Minh G mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ và phù hợp với quy định tại Điều 22 Bộ luật Dân sự và các Điều 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự nên được chấp nhận.

[3] Qua giải quyết việc dân sự chị Nguyễn Thị Minh G không nhận thức được hành vi của mình nên không có ý kiến gì.

[4]. Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm: Sau khi xem xét đơn xin được miễn nộp tạm ứng lệ phí của người yêu cầu bà Võ Thị D; theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Bà Võ Thị D là đối tượng người cao tuổi nên thuộc trường hợp được miễn nộp tiền lệ phí việc dân sự.

[5]. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định theo quy định tại Điều 372 của Bộ luật tố tụng dân sự.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm c khoản 2 Điều 39; Điều 149; 361; 370; 371; 372; 376; 377; 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng: Điều 22, 53 của Bộ luật dân sự;

Căn cứ: điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Võ Thị D về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố: Chị Nguyễn Thị Minh G, sinh năm: 1986; địa chỉ cư trú: Số 19 đường DVA, phường ĐH, thành phố H, tỉnh Quảng Bình là người mất năng lực hành vi dân sự.

Giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự của chị Nguyễn Thị Minh G, phải theo quy định của pháp luật.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu bà Võ Thị D được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Tòa án tỉnh Quảng Bình;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

THẨM PHÁN – CHỦ TOẠ PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Tuyết Minh